

Til IV. 47. Ved Ombygningen af Viborg Domkirke i 1864 og følgende Aar hørte en gennemført Dekoration af Kirkerummet med malede Fremstillinger af gammel- og nytestamentlige Emner med til Planen for Kirkens Restauration. Denne Tanke kom imidlertid den Gang kun til endelig Udførelse for Hovedskibets flade Loft's Vedkommende, hvis Dekoration udførtes af Maleren F. C. Lund, der ogsaa udførte en interimistisk Dekoration af Midterkuppelen og Apsis, medens den øvrige Del af Kirken kun er sparsomt prydet med Ornamentter. Den endelige Dekoration udsattes derimod, indtil Murværket havde vundet den fornødne Tørhed. Allerede i 1889 udtalte det særlige Syn over Kirken som sin Mening, at der vilde være al Udsigt til, at man i en nær Fremtid kunde stride til Fornøjelse af den malede Dekoration, hvor denne kun var interimistisk, saavel som til en Gennemførelse af Dekorationen af den øvrige Del af Kirken, hvorfor Synet indstillede, at der saa snart som muligt tilbejbragtes en Plan hertil til nærmere Drøftelse. Man fandt det imidlertid rigtigst den Gang at udsætte Sagen endnu i nogle Aar, og først i 1895 formaaede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Maleren Joachim Stovgaard til efter Samraad med Professor Storet som den, der i sin Tid havde fungeret som Bygmester ved Kirkens Ombygning, at udarbejde en Skitse til Domkirkens fuldstændige Restauration. Dette har den nævnte Kunstner nu gjort.

F. C. Lunds Dekoration af Loftet, som det er Meningen fremdeles at bevare, er malet i Oliefarve paa Træ og fremstiller Profeterne, Moses og David samt Herrens Historie fra Behudelsen til Daaben inkl. Joachim Stovgaards Forslag gaar nu ud paa en Supplering af denne billedlige Fremstilling af den hellige Historie. 3 Sidestibene og de halvrunde Felter over Triforierne foreslaas anbragt nogle og tredive Billeder, hvis Emner omfattede Tiden før Kristus fra Adam og Eva til Johannes den Døber; i Midterkirken, Korsarme, Kor og Apsis foreslaas Jesu Liv fremstillet, ligeledes i nogle og tredive Billeder, fra Fristelsen til Himmelfarten, Helligaandens Udgydelse samt Kristus tronende mellem de fælske. Malerierne, der skulle males direkte paa Murpudsen, tænkes udførte i Kasein, dog at der mulig ønskes forsøgt anvendt en Art Fresco.

Paa Grund af dette Arbejdes Omfang har Hr. Stovgaard ikke set sig i Stand til straks at forelægge Ministeriet et endeligt Overdragelse over Bekostningerne derved, han antager dog, at disse ikke ville komme til at overstige 100,000 Kr., hvilken Udgift derhos vilde kunne fordeles paa en Arrække af f. Eks. 5 Aar. Forinden den endelige Bestemmelse tages om Arbejdets Udførelse, har Kunstneren imidlertid ønsket, at der gives ham Lejlighed til at anstille nogle Prøver paa Stedet dels for at sættes i Stand til at træffe det endelige Valg med Hensyn til Metoden, hvorefter der helst bør gaas frem, dels ogsaa for at kunne danne sig et bestemt Støn over Bekostningen ved det hele Arbejde. Han har foreslaaet, at der hertil stilles et Beløb af 3000 Kr. til hans Disposition. Kunstneren har ikke med Bestemthed kunnet udtale sig om, hvor langt han vil kunne naa med dette Beløb, men han haaber herved at faa dekoreret 5 Fag Bægge i Sidestibene. De Billeder, der ville blive anbragte i disse Fag, ere:

1. Syndsfloden og Noahs Offer.
2. Herren og to Engle besøge Abraham, Abraham beder for Sodoma, Lot og hans Familie flygte fra Sodoma.
3. Jakobs Drøm om Himmeltigen og hans Kamp med Englen.
4. Ifsaks Øring.
5. Johannes den Døbers Historie.

Man maa meget ønske, at der som en Indledning til Viborg Domkirkes Dekoration gennem den her søgte Bevilling gives Hr. Stovgaard Lejlighed til at udføre de foreslaaede Prøver, idet man ikke tvivler om, at der, hvis disse maatte lykkes, og man derefter skulde beslutte sig til det hele Arbejdes Udførelse, vil blive tilbejbragt en kunstnerisk Udsmykning af Kirken, der værdig vil svare til den fornødne Domkirkens Arkitektur, og ved hvilken Bygningen først vil have naaet sin Fuldbendelse.

Det tilføjes, at ligesom man vil træffe Foranstaltning til, at Hr. Stovgaards Skitser allerede i indeværende Efteraar kunne blive offentlig udstillede for at undertages Offentlighedens Bedømmelse, saaledes vil man ogsaa eventuelt under Arbejdets Udførelse sørge for, at der ydes ham den Bistand af kunstneriske Kræfter, som han maatte ønske, og som maatte anses for nødvendig.

Til IV. 48. Blandt vort Lands mærkeligste monumentale Bygninger maa St. Mariae Kirke i Helsingør med tilliggende Kloster samt St. Bendts Kirke i Ringsted regnes. Om dem begge gælder det imidlertid, at de for Tiden henligge i en Tilstand, der er deres